

Vestre Toten kommune

Rådmannen

Fornyings- og administrasjonsdep.

Postboks 8004 Dep

0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.: 08/856-2

Saksbehandler: RKJOG

Direkte innvalgtlf.: 61 15 33 12

Arkivkode: 116

Dato: 14.05.2008

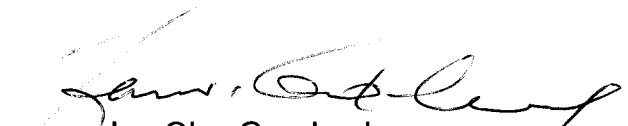
FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET
16 MAI 2008
ARKIVKODE: 411
SAKSNR. 200800301-17

OFFENTLIG INNKREVIING (NOU 2007:12) - HØRINGSUTTALELSE

Vestre Toten kommune vil sterkt gå i mot at kommunen mister ansvaret for skatteinnkrevingen og viser til nærmere argumentasjon i vedlegg til brevet.

Med hilsen

Stein Knutsen
ordfører

Jan Olav Grønland
rådmann

Gjenpart: KS

P.B. 1378 Vika

0114 OSLO

Krav som omfattes av utredningen

Utredningen omfatter både offentligrettslige og privatrettslige krav som tilkommer stat og kommune. Summen av statlige krav utgjør i underkant av 916 mrd kroner hvorav de offentligrettslige kravene er på 892 mrd og de privatrettslige kravene er på 23 mrd. De største offentlige innkreverne er:

- Skatteetaten - 277 mrd. kr
- Skatteoppkrevere - 315 mrd. kr
- Toll og avgiftsetaten - 157 mrd. kr

Til sammen har disse tre offentlige innkreverne 95 % av alle krav som er tatt med i utredningen. De øvrige 5 % av kravene fordeles på 20 statlige etater.

Flertallet i utvalget foreslår at alle kravene som ikke er betalt etter første purring skal overføres til den nye innfordringsetaten. Dette omfatter også alle forfalte skatter og avgifter som skatteoppkreverne innfordrer i dag. Øvrige kommunale og fylkeskommunale krav utgjør ca 36 mrd. kr. Dette er ikke foreslått lagt til den nye innfordringsetaten.

Samordning av de tre største miljøene er alt gjennomført

Samarbeid om innfordringsoppgaver mellom Skatteetaten, Skatteoppkreverne og Toll- og avgiftsetaten skjer i dag på alle aktuelle områder. Samarbeidsavtaler er inngått mellom Skatteetaten og Toll- og avgiftsetaten hvor det avholdes regelmessige møter, og mellom Skatteetaten og NAV. De største innfordringsmiljøene, Skatteoppkreverne og Skattefogden utveksler også restanseopplysninger og samordner konkursbegjæringer.

Høy løsningsgrad/gode resultater på skatteinnkreving og synergieffekter av dette

Norsk skatteinnkreving er i verdenstoppen. De kommunale skatteoppkrevere innkrever 99,7% av all utlignet skatt. Små kommuner har like gode innkreivingsresultater som store kommuner. Grunnen til dette er at skatteinnkreving grunnleggende dreier seg om kommunikasjon mellom skatteoppkrever og skattyter. Videre kan det vises til at også øvrig kommunal innkreving har løsningsgrad nær 100 %. Dette er synergieffekter av et godt fagmiljø på innkreivingsområdet. Effekten av en statliggjøring er fortsatt ikke utredet, og det er vanskelig å argumentere for at det er noe å tjene på en statliggjøring av skatteinnkrevingen. De gode resultatene tillegges liten vekt i utredningen.

God rettssikkerhet

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen medfører god rettssikkerhet for skattyterne, blant annet ved at det er etablert et klart organisatorisk og ansvarsmessig skille mellom på den ene siden fastsettelsen av skatten (ligningen) og på den annen side innkrevingen av skatten. Avstand mellom fastsettelse og innkreving av skatt er slått fast som et grunnleggende prinsipp

i tidligere utredninger og Stortingsbehandlinger av skatteinnkrevingen. Statlige ligningskontor og kommunale skatteoppkreverkontor, slik det er i dag, gir den beste rettssikkerhetsgaranti. Flertallet i utvalget tolker rettssikkerhet som likebehandling og individuell tilpasning og dialog som alternativ til tvang ikke verdsettes.

Personvern hensyn – stigmatisering

Utvalget foreslår at alle krav som ikke er betalt etter første purring skal overføres til et felles register i den nye innfordringsetaten. En samling av personopplysninger om alle forfalte statlige krav i et elektroisk register må ses i forhold til personopplysningsloven og EU-direktiv 95/46/EF av 24.oktober 1995. Utvalget har ikke utredet om det finnes hjemmel som gir grunnlag for å etablere et slikt kravregister. Et slikt register vil også kunne oppfattes som stigmatiserende. En undersøkelse utført av bl.a Datatilsynet i 1997, om folks holdninger til personvernet, viste at hele 39 % vurderte opplysninger om betalingsevne som følsomme.

God brukerservice

Det er dokumentert at de kommunale skatteoppkreverkontorene utøver god brukerservice. En landsoppfattende undersøkelse gjennomført av Norsk Gallup i 2002 dokumenterer at de kommunale skatteoppkreverne scorer vesentlig bedre enn de statlige skattekontorene når det gjelder tilgjengelighet, kundebehandling, saksbehandlingstid, informasjon og forutsigbarhet i saksbehandlingen. Eventuell statliggjøring og sentralisering av skatteinnkrevingen vil således føre til dårligere tilgang til offentlige tjenester i lokalmiljøene. Den foreslåtte organiseringen innebærer at frivillig betaling og innfordring vil skje i to helt atskilte organisasjoner.

Kommunalt økonomisk selvstyre

Fortsatt kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen bidrar til å opprettholde det kommunale økonomiske selvstyre. Det er avgjørende for et levedyktig lokalt demokrati å kunne påvirke eget inntektsgrunnlag. Det skal være en positiv sammenheng mellom den økonomiske utviklingen i lokalt næringsliv og nivået på lokale kommunebudsjetter. Dersom ansvaret for innkrevingen overføres til staten og innkreivingskompetansen i kommunen faller bort, reduseres kommunenes muligheter for å kunne påvirke sitt inntektsfundament.

Folkevalgt kontroll og innsyn

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen gir grunnlag for folkevalgt innsyn og kontroll. Statliggjøring og sentralisering vil medføre et "ugjennomsiktig" system med store, statlige sektorkontorer - og reduserte muligheter for folkevalgt innsyn. En slik endring vil også svekke effektiviteten.

Distriktpolitiske hensyn ivaretas

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen har positive distriktpolitiske konsekvenser. Dagens desentraliserte lokalisering innebærer at det opprettholdes innkreivingsmiljøer og arbeidsplasser i utkantstrøk og betyr også at lokalt næringsliv har kort vei til en av sine viktigste, offentlige samarbeidspartnere. En eventuell statliggjøring vil bety sentralisering og en reduksjon av antall kontorer ned til ¼ av i dag, hvilket vil ha negative distriktpolitiske konsekvenser.

Eventuell statliggjøring vil medføre betydelige overgangskostnader

Statliggjøring av skatteinnkrevingen vil medføre betydelige overgangskostnader. Det skal etableres nye kontorer med de etablerings-, drifts- og planleggingskostnader det medfører. Besparelsene på kommunal side ved å fjerne noen få ansatte i hver kommune, som normalt har kontorfellesskap med den øvrige kommunale administrasjon, blir minimale. Ansettelse, opplæring og kompetanseoppbygging for nye skatteoppkrevere vil medføre en betydelig utfordring. Et forsiktig anslag tilsier et provenytap på 5 mrd kroner over en 3-års periode dersom skatteinnkrevingen blir statliggjort.

Konsekvensene er ikke utredet

Konsekvensene av eventuell statliggjøring er mangelfullt utredet. Spørsmål som om hvordan en eventuell statliggjøring skal skje – bla. om dette vil kunne gjennomføres som en virksomhetsoverdragelse – er overhodet ikke berørt i utredningen. Mangelen på analyser og konsekvensvurderinger av eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen er en stor svakhet ved utredningen. Anbefalinger bygger på utredninger gjort i Danmark som så langt ikke har gitt de gevinster som var estimert.

Dagens skattebetalingsordning fungerer godt

Den foreslåtte statlige organisasjonsmodellen innebærer at dagens velfungerende skattebetalingsordning erstattes av statlig tvangsinnfordring. Man legger opp til en egen tvangsinnfordringsinstans. Skattyterne vil oppleve stigmatisering, ved at frivillig betaling og tvangsinnkreving skilles fra hverandre og plasseres i forskjellige organisasjoner.